

efter Grundlovens § 82 (da § 84) som „Ret til Fattigunderstøttelse“*), ja, det samme gør endnu *Matzen* i sidste Udgave af sin Statsforfatningsret af 1909**). Imidlertid taler § 82 dog ikke udtrykkeligt om Ret til Fattigunderstøttelse, men om Hjælp af det offentlige, og den udelukker derfor ikke, at saadan Hjælp ifølge Loven ogsaa kan ydes uden at medføre Fattighjælps Virkninger. Allerede tidligt kom man da ogsaa ind derpaa, om end i meget beskedent Omfang, dels ved Oprettelsen af „de Fattiges Kasse“ ved Lov 8. Marts 1856 og dels ved flere under ekstraordinære Forhold givne Love i Halvtrædserne og Tresserne, hvorefter en paa Grund af Dyrtid eller en Forsørgers Indkaldelse under Krigsforhold ydet Understøttelse ikke skulde medføre de sædvanlige Følger af oppebaaret Fattigunderstøttelse.***)) Hvad der oprindeligt var en Undtagelse, at Hjælp af det offentlige til ubemidlede ikke har Fattighjælps Virkninger, er imidlertid efterhaanden blevet Hovedregelen, særlig ved Indførelsen af den nyere sociale Forsorgslovgivning om Hjælpekasser, Sygekasser, Arbejdsløshedskasser, Aldersrente m. m. Og denne Ret til Hjælp af det offentlige er tillige mere og mere blevet udformet som en formelig Ret til bestemte Ydelser, og det hvad enten de sikrede selv yder Bidrag til deres Forsørgelse eller som med Hensyn til Aldersrenten ikke gør det.

Men trods hele denne betydningsfulde, ogsaa politisk i saa høj Grad betydningsfulde Udvikling, hvorved baade Grundlovens § 82 om ubemidlede Borgeres Ret til at kræve Hjælp af det offentlige har faaet en uanet stor Betydning og Bestemmelsen i Grundlovens § 30 b om Valgrettens Tab paa Grund af modtaget Understøttelse af Fattigvæsenet en tilsvarende ringere Betydning, bliver dog Forskellen staaende mellem de private Ejendomsrettigheder, som Grundlovens § 80 vil værne mod vilkaarligt Indgreb fra det offentlige, selv om det sker i Lovs Form, og de Rettigheder vedrørende Krav paa Hjælp af det offentlige, som den offentligretlige Forsorgslovgivning i Henhold til Grundlovens § 82 hjemler. De sidste kan, i hvert Fald, hvor der er Tale om ren Understøttelse, ikke, selv ikke, om de som Retten til Aldersrente i selve Loven helt igennem betegnes som en Ret, og selv om de utvivlsomt er af Formueværdi, henregnes under de Formuerettigheder, som beskyttes af Grundlovens § 80, og Lovgivningen er derfor her utvivlsomt retlig berettiget til til enhver Tid saavel at forhøje som at nedsætte den de paagældende tillagte Ydelse.

Naar dette erkendes — og det kan neppe bestrides —, bliver Spørgsmaalet, om Retten til Invaliderente efter Lov 6. Maj 1921 skal betragtes som en offentligretlig Ret efter Grundlovens § 82 eller som en privatretlig Ejendomsret efter Grundlovens § 80.

For at betragte den som en af Grundlovens § 80 beskyttet Ejendomsret er der nu navnlig af Professor *Axel Møller* Sp. 2852 fig. henvist til, at Loven af 1921 betegner sig som en Lov om Invalideforsikring, og at ogsaa Indenrigsministeren ved Lovforslagets Fremsettelse „meget stærkt pointerede“, at Loven var en Forsikringslov, og at Loven bygger paa Forsikringsgrundlaget, hvorfor Invaliderenten som enhver anden paa Forsikring bygget privat Ret maa være beskyttet af Grundlovens § 80.

Imidlertid er det jo klart, at selve det i en Lov brugte Navn for en Rettighed ikke er afgørende for, om den kan henføres under „Ejendom“ i Grundlovens § 80 eller ikke. Lige saa klart som det er, at Ordet „Ejendom“ i nævnte Grundlovsparagraf ikke, som man oprindeligt var tilbøjelig til, kan indskrænkes til Ejendom i snævraste tinglig Forstand samt til saadanne enkelte andre Rettigheder som Ret til Tiende, fordi denne Ret i Lovsproget ofte betegnes som „Ejendom“, eller visse Afgiftsrettigheder og Jagtret, fordi Lovgivningen ofte taler om Afgiftsejere og Jagtejere†), lige saa klart er det, at i Forhold til § 80 en Ret til Hjælp af det offentlige ikke heller kan skifte Karakter og falde ind under „Ejendom“, blot fordi Loven som nu Lov om Aldersrente af 7. August 1922 i Modsætning til Loven om Alderdomsforsørgelse af 1908 ikke mere vil tale om Forsørgelse eller Understøttelse, men om en formelig „Ret“ til en vis bestemt Aldersrente. Men lige saa lidt kan en Lov, hvis den reelt er en Forsørgelseslov, ophøre at være det og gaa ind under „Ejendom“ i Grundlovens § 80, blot fordi den kalder sig en Forsikringslov, hvis den i Virkeligheden ikke er bygget paa et med det privatretlige Forsikringsforhold analogt Grundlag.

At det ikke er Navnet, men Sagen, det kommer an paa, vil heller ingen være i

*) *Holck*, Statsforfatningsret II S. 335.

**) *Matzen*, Statsforfatningsret III 1909, S. 362.

***)) Se Lov 27. Nov. 1853, 15. Febr. 1855, 15. Jan. 1856, 12. Marts 1864.

†) Saaledes endnu *Holck*, Statsforfatningsret II S. 330 fig. og *J. E. Larsen*, Samlede Skrifter I 3. S. 186—87, jfr. herimod med Føje *Matzen*, Statsforfatningsret III S. 335.